

LBRIS

We know
books

ANDREI FILOTTI

**CLIPE DE DURERE,
CLIPE DE IUBIRE**

Volumul IV

VREMURI NOI

**Editura Vremea
București
2024**

Coperta: Teodor-Alexandru Pricop
Credit foto: freepik.com
Redactor: Claudia Drăgănoiu
Corector: Alexandra Ciuciulin
Tehnoredactor: Dan Amza

Copyright © Andrei Filotti, 2024

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FILOTTI, ANDREI

Clipe de durere, clipe de iubire / Andrei Filotti. -
București : Vreamea, 2022
vol.

ISBN 978-606-081-087-2

Vol. 4 : Vremuri noi. - 2024. - ISBN 978-606-081-208-1

821.135.1

CAPITOLUL I

Andra sosise la București de la Valencia la ora 10. Era prima oară când venea în România după ce reușise să o salveze pe Despina, cu peste cincisprezece ani în urmă. S-a oprit în palatul Stoica de pe Bulevardul Lascăr Catargiu să se aranjeze și să se schimbe.

Deși păruse slăbită de dificultățile întâmpinate în tinerețe, Irina Stoica descoperise o nouă forță interioară după 1989, când inițiasse o serie de acțiuni pentru redobândirea bunurilor familiilor Stoica și Agarici, confiscate în perioada comunistă. Reușise să recupereze proprietățile din București ale tatălui ei, comandorul Horia Agarici, precum și via și moșia lui Radu Stoica. Închiriasse vila Agarici de pe Strada Andrei Mureșanu unei ambasade străine și celelalte proprietăți diferitor firme, arendase via de la Urlați și vânduse moșia. Avea o situație materială bună, dar eforturile ei principale erau îndreptate spre intrarea în posesia palatului Stoica. După 10 ani de strădanie reușise să-și recâștige drepturile și să evacueze locatarii; i-au trebuit încă doi ani să renoveze clădirea. Încetul cu încetul a achiziționat mobilă stil, încercând să-i redea strălucirea de odinioară, pe care Irina și-o imagina, dar pe care nu o cunoscuse niciodată.

Irina ajunsese să trăiască singură în imensul palat. Din când în când își primea prietenenele, servindu-le ceai în cești de Herend sau cafea în cești de Meissen, dar cea mai mare parte a timpului se muta, fără nici un temei,

dintr-un salon în altul, imaginându-și cum ar fi arătat palatul când era un loc de întâlnire al protipendadei. Își instalase patul în dormitorul principal, însă celelalte dormitoare ale palatului rămâneau neocupate cu îndărătnicie. Grigore Stoica venise de câteva ori din Statele Unite, stând cu ea două sau trei săptămâni, însă Andra refuzase categoric să vină în România; Irina se ducea în fiecare an să stea la Valencia pentru o lună de zile, dar, deoarece nu vorbea spaniola și nu cunoștea pe nimeni, aceste vizite nu-i alungau decât în mică parte singurătatea.

Totuși, aproape un deceniu după ce Irina terminase restaurarea, în mod neașteptat, Grigore se decisese să se repatrieze, instalându-se cu soția sa, Valeria, în palatul Stoica.

Șederea în Statele Unite îl dezamăgise pe Grigore. Studiile experimentale făcute la Berkeley și la centrele de cercetare ale concernului Totila au scos în evidență faptul că atașatul naval al ambasadei americane din București greșise considerând că invenția lui Grigore putea fi folosită pentru detectarea submarinelor inamice. Chiar pentru inspecția barajelor, utilitatea ei era limitată. Grigore nu a vrut să se lase înfrânt și a insistat să continue cercetările. Ca să nu-l dezamăgească, Al Totila, care le finanța, a aprobat continuarea, deși toți specialiștii săi îi spusese că era inutil.

Peste trei ani de zile, după ce și-a susținut teza de doctorat, Grigore s-a văzut silit să cedeze, conștient că, fără intervenția directă a lui Al, trustul Totila nu ar fi finanțat cercetările pe timp atât de îndelungat. În mod surprinzător, acest eșec l-a făcut să fie supărat că îi mai datora ceva lui Al. După ce îi obținuse plecarea din România și înscrierea pentru doctorat la Universitatea din Berkeley, mai cheltuise sume importante pentru cercetări inutile. Resentimentele sale împotriva lui Al au avut ca efect o distanțare a lui Grigore de Andra.

Deși Al îi oferise posturi importante în una din întreprinderile trustului Totila, Grigore a preferat să lucreze pe cont propriu. Ar fi vrut să lucreze mai departe în cercetări pe modele hidraulice, așa cum făcuse la Institutul de Cercetări Hidrotehnice din București. Epoca laboratoarelor pe modele hidraulice era în faza de declin; multe laboratoare din Statele Unite își încetaseră activitatea, iar cele rămase nu mai făceau angajări. Înăcrit, Grigore și-a căutat alte slujbe; având un doctorat de la Berkeley, nu i-a fost dificil să găsească un post bine retribuit, însă nu în domeniul cercetării, ceea ce Grigore interpreta ca un alt insucces. În decursul timpului, Grigore și-a schimbat slujba de mai multe ori, lucrând întâi în California, apoi în Colorado și în Texas, fiind în permanență nemulțumit.

În primul an după sosirea în Statele Unite, Valeria, soția lui Grigore, urmase cursuri intensive de engleză. Dându-și seama că o licență în litere de la Universitatea C.I. Parhon din București nu-i înlesnea găsirea unei slujbe, Valeria s-a înscris la un masterat la Școala Superioară de Business a Universității din Berkeley. Nu a reușit să-și termine studiile, deoarece Grigore a refuzat să ia o slujbă în zona San Francisco sau alt oraș din apropiere, argumentând că cele disponibile nu erau de nivelul său.

După ce Grigore și-a luat doctoratul, Valeria a rămas însărcinată. Grigore era încântat că avea un fiu, sperând că va găsi în familie fericirea pe care nu reușea să o găsească în carieră. Încerca să-i satisfacă tânărului Mihai Stoica toate dorințele, vrând să-i evite suferințele pe care le avusese în propria copilărie. Valeria încerca, fără succes, să-l tempereze pe Grigore. Având bani la dispoziție, când a ajuns în liceu, Mihai a început să se drogheze. După un an, Mihai ajunsese dependent de droguri și Grigore a fost nevoit să-l trimită la un centru de dezintoxicare. După tratament, Mihai și-a reluat studiile și, având iar suficienți bani pe mână, în scurt timp și-a reluat obiceiurile. Valeria își dădea seama de starea

lui Mihai, însă Grigore susținea că îngrijorarea ei nu era justificată și a refuzat să intervină. Consumul de droguri al lui Mihai s-a agravat și, într-o seară, când a petrecut cu prietenii săi, a murit dintr-o supradoză de cocaină.

Decesul lui Mihai l-a afectat puternic pe Grigore. Prea târziu, își dădea seama că ceea ce se întâmplase era, în bună parte, vina lui. Considera că era alt eșec în viața lui și, implicit, că toata aventura sa în America fusese un eșec. Își închipuia că ar fi fost mai fericit dacă Al l-ar fi lăsat în pace în apartamentul său din Militari și cu micul său Trabant. Ar fi vrut să se întoarcă în România, dar își dădea seama că o asemenea repatriere ar fi fost echivalentă cu o recunoaștere publică a eșecului său în Statele Unite. De aceea, a continuat să lucreze, fără mult entuziasm, în America. Consecința a fost că nu obținea promovările la care se simțea îndreptățit și că, după părerea lui, posturile sale erau inferioare celor pe care le ocupau colegii săi de la Berkeley. Credea că e din cauza discriminării împotriva imigranților.

Când a atins vârsta legală de pensionare, Grigore a reușit să pună capăt exilului său și să se întoarcă în România, fără ca repatrierea să poată fi interpretată ca recunoașterea unui eșec. Grigore și Valeria s-au instalat în palatul Stoica, reușind s-o facă pe Irina să nu mai resimtă apăsarea de a sta singură într-o clădire imensă.

După ce Irina își realizase toate visele și ajunsese iar stăpâna averii predecesorilor ei, starea ei de sănătate a început să se înrăutățească. Valeria s-a străduit să o îngrijească pe soacra ei, însă la patru ani după întoarcerea lui Grigore în România, Irina se stinsese, în vârstă de 90 de ani.

Grigore o anunțase pe sora sa de decesul mamei lor și s-a ocupat conștiincios de organizarea funeraliilor. Andra și-a dat seama că nu putea menține la infinit refuzul de a veni în țară și că trebuia să asiste la

înmormântarea Irinei. Despina, Ermanaric și Sigeric, copiii Andrei, sosiră în ajun, de la New York cu Boeingul familiei.

Despina dovedise încă din liceu că avea o înclinație spre activitățile economice. După ce își luase licența în științe economice la Universitatea Yale, urmată de un doctorat la Universitatea Oxford și de un semestru de specializare la Universitatea Autonomă din Madrid, Despina a început să lucreze cu Al în conducerea concernului Totila. Peste câțiva ani, Al s-a îmbolnăvit și nu mai era în stare să coordoneze activitatea imperiului economic pe care îl crease, iar Andra, în calitate de coproprietară, a preluat funcțiile pe care Al le exercitase până atunci. Starea lui Al se agravase și Andra a considerat că trebuia să se ocupe mai mult de soțul ei, cu atât mai mult cu cât acesta insista să stea în castelul său de la Valencia. Andra a decis să-i transfere Despinei toate funcțiile de conducere a întreprinderilor Totila. Decizia era una benefică, deoarece Despina avea cunoștințe economice mai temeinice decât Andra și lucrase, după aceea, direct cu Al. Deși în perioada de peste un an de când conducea concernul luase decizii importante, era încă timorată de responsabilitatea care îi revenea.

Funcția ei o obliga să aibă o viață socială activă, pentru întărirea relațiilor cu oamenii de afaceri, politicieni sau alte persoane cu care colabora. Adeseori dădea și ea recepții în apartamentul ei din Manhattan sau în vila ei din McLean, lângă Washington. Majoritatea acestor invitați aveau vârste mult mai înaintate decât cei treizeci de ani ai Despinei. Avea puține prilejuri de a întâlni tineri de o vârstă apropiată, iar cei pe care îi întâlnea aveau preocupări cu totul diferite de cele ale unuia din marii magnați ai lumii de afaceri. De aceea, Despina nu avea o viață personală. Începuse relații cu unii bărbați, mai puțin pentru că aceștia o atrăgeau și mai degrabă pentru că găsea că nu era normal să fie obsedată doar

de activitatea ei profesională și, de aceea, trebuia să găsească un mod de a evada din cușca aurită în care se găsea. Niciuna nu-i dăduse satisfacție și toate se terminaseră înainte de a începe propriu-zis.

Ermanaric și Sigeric, cei doi gemeni, erau mai puțin atrași spre afaceri. Amândoi considerau că o legătură prea strânsă cu conducerea concernului Totila i-ar fi privat de libertate. Acceptau ideea că, în cele din urmă, trebuiau să se implice în unele din activitățile concernului, în momentul în care vor moșteni acțiunile care asigurau familiei controlul asupra acestuia, însă, până atunci, preferau să-și încerce puterile pe cont propriu.

Ermanaric, căruia toată lumea îi spunea Erman, își luase diploma de inginer de la Institutul Tehnologic din Massachusetts, specializându-se în tehnologia informațiilor. Cu ajutorul financiar al tatălui său, își crease propria firmă, în care angajase mai mulți tineri talentați. Primele contracte le-a primit de la companii afiliate trustului Totila, în cadrul cărora Erman și echipa sa elaboraseră programe cu multe inovații importante. Aceste rezultate i-au permis firmei să se impună pe piață și să obțină contracte însemnate cu alte companii private și diferite instituții guvernamentale. La insistențele Andrei, Erman obținuse titlul de doctor la Universitatea Columbia, continuând să-și coordoneze firma și în timpul studiilor. Această experiență i-a permis lui Erman să-și dea seama că nu trebuia să-și petreacă tot timpul la firma sa, fiind suficient să vină cu idei noi, lăsându-i pe subordonații săi să le aplice și să se elaboreze software-ul corespunzător, pe când el putea să-și utilizeze altfel timpul.

Deși îi plăcea meseria și activitatea de IT, pasiunea lui Erman era pictura. Având talent la desen, avusese intenția să se înscrie la Academia de Arte din Madrid după ce trecuse *bachilierato*. Așa cum o împiedicaseră pe Despina să devină actriță, atât Al cât și Andra fuseseră împotriva unei asemenea alegeri și îl împinseseră spre politehnică.

Erman se supusese cu reticență interdicției părinților săi, având ferma intenție să învețe pictura când va avea ocazia să o facă. Luase câteva lecții de pictură pe când era la facultate în Boston, însă după ce își înființase firma, s-a înscris la New York Studio School, o școală care oferea cursuri de pictură seara și în perioadele de week-end. Când găsea că prezența sa nu era indispensabilă, fiind proprietarul firmei, Erman își permitea să-și ia câteva zile libere, plecând în diferite locuri din Statele Unite, pe care le găsea interesante, făcând diferite schițe, după care picta tablouri când se întorcea acasă. Prietenii săi îl încurajau să deschidă o expoziție; familia Totila avea suficiente relații care să-i permită să o deschidă în una din cele mai prestigioase galerii din New York. Erman replica totdeauna că nu era pe deplin satisfăcut de picturile sale, pentru că pierdea prea mult timp cu firma lui de IT.

Deși era geamăn, Sigeric, numit Sig de prieteni, avea o fire cu totul diferită. Fusesse fascinat de faptele eroice ale neamului Totila în decursul secolelor și, ca și Al în tinerețea sa, credea că a obține o pregătire militară era o datorie a sa față de memoria strămoșilor săi. Cu toată împotrivirea lui Al și a Andrei, s-a înscris la Academia Militară de la West Point. Ca să-și liniștească părinții, le promisese că se va retrage din militărie după încheierea serviciului militar minim la care era obligat după absolvirea academiei.

În toamna anului 2012, o parte din trupele afgane, antrenate de specialiștii Statelor Unite, se aliașeră cu talibanii și atacaseră unități ale NATO staționate în Afganistan. Generalul John Allen¹, comandantul trupelor

¹ John Rutherford Allen (n. 1953), general al infanteriei marine a Statelor Unite, comandant al Forței Internaționale de Asistență pentru Securitate (ISAF) și al Forțelor Armate ale Statelor Unite din Afganistan (USFOR-A) din 18 iulie 2011 până în 10 februarie 2013.

americane, a decis o rotație a efectivelor militare și, ca o consecință, tânărul locotenent Sigeric Totila a fost trimis în Afganistan. Această misiune l-a îngrijorat pe Al. Din experiența sa din Vietnam, Al știa că Sig își risca viața. Pe de altă parte, își dădea seama că tot efortul său fusese zadarnic și războiul din Vietnam fusese pierdut. Considera că aceste concluzii erau aplicabile și războiului din Afganistan, care se prelungea de peste zece ani, fără să se întrevadă vreun sfârșit. Al știa că, în 1979, la câțiva ani după ce fusese rănit în Vietnam, atunci când Uniunea Sovietică atacase Afganistanul, Nikolai Ogarkov², șeful Statului Major al Armatei Roșii se opusese războiului, care fusese pornit de organele politice și se terminase în catastrofă. Era convins că și cel al Statelor Unite împotriva aceluiași Afganistan se va termina la fel de rușinos ca cel din Vietnam, în care aproape își pierduse viața.

După sosirea la Kabul, Sig a fost însărcinat cu antrenarea forțelor armate afgane. Nu i-a trebuit mult să afle că revolta trupelor afgane nu se datora unor infiltrații ale talibanilor, așa cum susținea conducerea armatei americane, ci era determinată de salariile lor, care erau mult mai reduse decât cele care le erau decontate americanilor de către guvernul afgan. În urma raportului pe care Sig l-a transmis superiorilor săi, a primit ordinul să nu mai ridice problema, care risca să pericliteze succesul tratatelor pentru încheierea unui nou tratat bilateral de securitate. Pentru a-l împiedica să mai ridice reclamația, Sig a fost însărcinat cu organizarea echipelor de patrulare a zonei din jurul bazei de la Kandahar. Ca și străbunicul său, Dietrich Totila, Sig era nemulțumit de serviciul său militar, dar din alte motive. În Afganistan, nu avea

² Nikolai Vasilevici Ogarkov (1917-1997), mareșal al Uniunii Sovietice, șef al Statului Major (1977-1984), susținător al reconstrucției armatei sovietice într-o forță militară compactă bazată pe o tehnologie avansată.

un inamic pe care să îl înfrunte în bătălie. Era un inamic ascuns, pe care patrulele sale nu-l întâlneau niciodată, chiar dacă, cu puțin timp înaintea sosirii patrulelor, atacase un sat sau, la un scurt interval după trecerea lor, își manifesta iar prezența. Forțele armate americane aveau armament modern, vehicule blindate, aviație, rachete și toată dotarea pe care și-o doreau. Talibanii nu aveau nimic din toate acestea, dar erau invizibili. Ce fel de luptă era asta?

Cu o lună înainte de decesul Irinei Stoica, Sig își terminase stagiul și se considera din nou un om liber. Urma să se decidă ce intenționa să realizeze în viața sa civilă și analiza modalitățile de a pune în valoare cunoștințele acumulate, discutând diferite opțiuni cu alți patru colegi, care abandonaseră și ei viața militară.

Pentru a participa la funeraliile bunicii lor, Despina, Erman și Sig plecaseră de la New York la București cu avionul companiei, care zburase apoi la aeroportul Manises pentru a o aduce pe Andra.

Andra și copiii ei au ajuns la capela cimitirului Bellu cu un sfert de oră înainte de începerea slujbei. Cunoștea cele câteva prietene ale Irinei, care mai putuseră veni la cimitir, și pe care nu le mai văzuse de 35 de ani. I-a făcut plăcere să-și revadă colegile, Doina Bratosin și Viorica Breazu, pe care le invitase la Valencia cu câțiva ani în urmă.

Grigore organizase un praznic la un restaurant din centrul orașului, însă Andra preferase să nu participe. Cunoștea doar puțini dintre participanți, iar copiii ei, pe nimeni. În plus, nici Erman nici Sig nu vorbeau românește.

Întorși la palatul Stoica după înmormântare, pe când se așezaseră să bea o cafea, Despina a întrebat-o pe Andra:

– Mamă, trebuie să fii obosită. Nu crezi că ar fi mai bine dacă ai sta aici peste noapte și te-ai întoarce la Valencia mâine?

– Mai stau câteva ore. Aeroportul Otopeni este aglomerat și avionul nostru nu poate decola decât diseară la ora șase. Pot să dorm în avion până ajung la Manises, dar trebuie să mă întorc cât mai repede. Al este bolnav și este foarte neliniștit când nu sunt lângă el, sau măcar în apropiere, undeva în castel.

– Nu și-a mai revenit deloc?

– Despina, este o întrebare fără rost. Știi că maladia lui nu are leac.

– Speram că voi găsi o soluție și să găsești pe cineva care să-l îngrijească. Bineînțeles, aș face orice ca să-i fie bine tatei, dar trebuie să înțelegi că mi-e foarte greu singură la New York, având întreaga responsabilitate a coordonării concernului. O să-mi spui iar că există întreaga armată de directori și consilieri care se ocupă de treburile curente, dar, când este vorba despre decizii foarte importante, toate ajung pe biroul meu. Mi-e foarte teamă să nu fac prostii.

– Despina dragă, aș vrea să te pot ajuta, dar trebuie să stau lângă tata. Ai lucrat lângă Al peste cinci ani, și sunt sigură că ai învățat multe de la el. La urma urmei, ești mai calificată să conduci concernul Totila decât mine, care i-am ținut locul doar ocazional. Pot să încerc să te ajut dându-ți un sfat, dacă ești în cumpănă și înfrunți situații neprevăzute, fiindu-ți greu să te hotărăști.

– Uite, vreau să-și povestesc ce s-a întâmplat acum câteva zile. Am fost chemată la Washington să fac o declarație la un *hearing* al comitetului pentru probleme bancare al senatului. Eram îngrozită. Nu din cauza declarației, o pregătisem, aș fi putut să o citesc, dar o învășasem pe dinafară. Însă, după prezentarea mea, urma o serie de întrebări ale senatorilor, care aveau toți mult mai multă experiență și nu eram sigură că puteam să răspund, fără să mă fac de râs. A fost probabil cel mai greu examen din viața mea.

– Și cum s-au petrecut lucrurile? Au fost întrebări la care nu ai putut să răspunzi?

– Totul a mers bine. Cred că senatorii erau amuzați să vadă o fată de vârsta mea prezentând punctul de vedere al unuia din marile concerne internaționale. Dar nu asta era ceea ce voiam să discut. După ce am terminat cu întrebările și mă pregăteam să plec, am fost oprită de senatorul Tom Bradley, care m-a invitat în biroul său.

– Tom Bradley! Nu l-am mai văzut de mult. Ce voia? Iar avea nevoie de o contribuție la fondul său electoral? Parcă fusese reales acum doi ani; mai trebuie să treacă vreo trei ani până la viitoarea sa campanie electorală.

– Nu era vorba despre asta. Oricum, dacă avea nevoie de susținere financiară, ar fi discutat direct cu tine. Senatorul Bradley voia să mă avertizeze. În urma anexării Crimeii de către Federația Rusă, unii senatori și membri ai congresului vor să introducă o legislație de sancționare a Rusiei. Nu-mi dau seama ce trebuie să fac, ca să pun investițiile noastre în siguranță. În ultimii cincisprezece ani, tata a făcut investiții însemnate în Rusia; am impresia că voia să refacă proprietățile familiei pe care le-a pierdut străbunicul când au venit la putere bolșevicii.

– Nu te amăgi, Despina. Al nu s-a gândit niciodată la refacerea trecutului financiar, așa cum nu a visat niciodată să ajungă rege al Italiei. A profitat de o conjunctură favorabilă, după căderea regimului comunist din Uniunea Sovietică. Trebuie însă recunoscut că politicienii aștia americani sunt enervați. Pe de o parte se declară globaliști, iar pe de altă parte inventează tot felul de piedici, care limitează dezvoltarea corporațiilor multinaționale.

– Bine, dar ce crezi că ar trebui să fac în condițiile actuale?

– Ce ți-a spus exact Tom? Cât de probabilă este introducerea unor asemenea sancțiuni?

– Pentru moment sunt doar discuții, deși neoconservatorii din Departamentul de Stat, în frunte cu Victoria